

Omschrijving onderwerp	Controlewerkzaamheden met betrekking tot loonadministratie dat uitbesteed werd aan een sociaal secretariaat
Wettelijke of normatieve bepalingen	ISA 402.12

Vaststelling

Het College heeft zich naar aanleiding van een aantal concrete dossiers moeten uitspreken over de controlewerkzaamheden die van de commissaris verwacht mag worden wanneer de gecontroleerde onderneming beroep doet op een sociaal secretariaat voor de loonadministratie van zijn personeel.

Bijzonder in deze is het feit dat de overgrote meerderheid van de Belgische ondernemingen beroep doen op een sociaal secretariaat dat erkend is door de minister van sociale zaken en dat onderworpen is aan onderzoeken van de sociale inspectie.

Gelet op dit erkend statuut zijn sommige commissarissen geneigd ervan uit te gaan dat zij geen verdere controlewerkzaamheden dienen te verrichten met betrekking tot het opzet en de effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen van de serviceorganisatie.

Relevante bepalingen

ISA 402 handelt over de overwegingen met betrekking tot controles van entiteiten die gebruik maken van een serviceorganisatie zoals de sociale secretariaten.

ISA 402.12 bepaalt het volgende:

“Wanneer de auditor van de gebruikersorganisatie geen toereikend inzicht kan verwerven via de gebruikersorganisatie, dient hij dit inzicht te verwerven via een of meer van de volgende werkzaamheden: (a) het verkrijgen van een type 1- of type 2-rapport, indien beschikbaar.”

ISA 402.A16 preciseert verder in verband hiermee het volgende:

“Een serviceorganisatie kan een auditor de opdracht geven een rapport op te stellen over de beschrijving en de opzet van haar interne beheersingsmaatregelen (type 1-rapport) of over de beschrijving en de opzet alsook de effectieve werking van haar interne beheersingsmaatregelen (type 2-rapport). Type 1- of type 2-rapporten kunnen worden uitgebracht overeenkomstig International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3402 dan wel overeenkomstig standaarden die zijn vastgesteld door een daartoe bevoegde of erkende organisatie”.

Standpunt van het College

In de hypothese dat het sociaal secretariaat over een verslag ISAE 3402 beschikt, spreekt het voor zich dat de commissaris zich hierop kan beroepen om zich uit te spreken over de kwaliteit van de interne beheersingsmaatregelen.

Indien geen dergelijk verslag beschikbaar is, moet volgens het College, de commissaris zelf een aantal controlewerkzaamheden verrichten.

Eerste en vooral dient hij na te gaan of het sociaal secretariaat erkend is. Verder dient hij in het kader van ISA 315 inzicht te verwerven in de interne beheersing van de gecontroleerde onderneming voor zover dit relevant is voor de controle.

Eerst en vooral dient hij het opzet van de interne beheersingsmaatregelen te evalueren. Met betrekking tot de verzending en ontvangst van de looninformatie dient hij meer in het bijzonder de risico's op mogelijke afwijkingen van materieel belang te evalueren. Hierbij dient hij na te gaan:

- of alle informatie die verzameld werd voor de berekening van de lonen, volledig zijn en correct en op correcte wijze werden overgemaakt aan het sociaal secretariaat;
- of de informatie die van het sociaal secretariaat werd bekomen wel degelijk gebaseerd is op de data die werden overgemaakt; en
- of deze informatie correct werd geboekt.

Deze procedures dienen vervolgens in het kader van ISA 330 (inspelen op ingeschatte risico's) en afhankelijk van de gekozen auditstrategie het voorwerp uit te maken van effectiviteitstesten. Daarbij kan aan de hand van steekproeven een herberekening plaatsvinden van de loonbedragen zodat deze op hun administratieve juistheid kunnen worden getoetst.

In het kader van het inspelen op de ingeschatte risico's is het verder nuttig om gegevensgerichte cijferanalyses door te voeren (ISA 520) om de coherentie van de cijfermatige gegevens af te stemmen met de financiële gegevens zowel deze blijken uit de balans en de resultatenrekening. Daarbij kan ondermeer het redelijk karakter worden getoetst van bedrijfsvoorheffing, voordelen in natura en verplaatsingskosten.

Indien de coherentie niet kan worden verzekerd dient de bedrijfsrevisor bijkomende controlewerkzaamheden (detailcontroles) te verrichten teneinde vast te stellen of de afwijkingen toe te rekenen zijn aan de gecontroleerde onderneming dan wel aan het sociaal secretariaat. In de laatste hypothese dient hij op basis van zijn professioneel oordeel de dienstverlening van het sociaal secretariaat in vraag te stellen.